

УДК 342.725-054.57(437.3+477):81'272
DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2026.93.1.28>

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ НАЦМЕНШИН У МОВНІЙ СФЕРІ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ ТА СУЧАСНА ПРАКТИКА УКРАЇНИ

Цуга Ю.Ю.,

*аспірант кафедри господарського права
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
ORCID: 0009-0008-8104-1387*

Цуга Ю.Ю. Законодавче забезпечення прав нацменшин у мовній сфері: історичний досвід Чехословаччини та сучасна практика України.

У статті здійснено комплексний аналіз законодавчого забезпечення мовних прав національних меншин у Першій Чехословацькій Республіці та сучасній Україні. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю поєднання принципу функціонування державної мови з гарантіями мовної самобутності національних спільнот у контексті європейських стандартів захисту прав людини.

У роботі визначено основні нормативно-правові засади регулювання мовних прав національних меншин у міжвоєнній Чехословаччині, зокрема конституційні положення, мовний закон 1920 року, міжнародно-правові зобов'язання держави щодо захисту меншин та практику їхньої реалізації у сфері освіти, адміністративного діловодства й судочинства. З'ясовано, що законодавство Першої Чехословацької Республіки містило прогресивні положення щодо використання мов меншин, однак їхня практична реалізація ускладнювалася адміністративними та соціально-політичними чинниками.

Проаналізовано сучасне українське законодавство у сфері мовних прав національних меншин, зокрема Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Закон України «Про національні меншини (спільноти) України», а також підзаконні нормативно-правові акти, спрямовані на практичну реалізацію мовних прав. Визначено основні напрями державної політики щодо підтримки мовного різноманіття та інтеграції міжнародних стандартів у національну правову систему.

Зроблено порівняльний аналіз історичного досвіду Чехословаччини та сучасної практики України, визначено спільні та відмінні риси у правовому регулюванні мовних прав національних меншин. З'ясовано, що ефективність реалізації законодавчих гарантій значною мірою залежить від інституційних механізмів, кадрового та ресурсного забезпечення.

Визначено, що удосконалення механізмів реалізації мовних прав національних меншин в Україні потребує системного підходу, спрямованого на поєднання принципу державної мовної політики з гарантіями мовної ідентичності та культурного розвитку національних спільнот відповідно до міжнародних стандартів.

Ключові слова: мовні права, національні меншини, мовна політика, законодавче забезпечення, Перша Чехословацька Республіка, Україна, права людини, міжнародні стандарти.

Tsuga Y.Y. Legislative protection of minority rights in the language sphere: historical experience of Czechoslovakia and contemporary practice in Ukraine.

A comprehensive analysis of the legislative protection of minority language rights in the First Czechoslovak Republic and contemporary Ukraine has been carried out in the article. The relevance of the study is determined by the need to combine the principle of the functioning of the state language with guarantees of linguistic identity of national minorities in accordance with European human rights standards.

The main legal foundations for regulating minority language rights in interwar Czechoslovakia have been determined, including constitutional provisions, the Language Law of 1920, and international obligations concerning minority protection. It has been clarified that the legislation of the First Czechoslovak Republic contained progressive provisions regarding the use of minority languages; however, their practical implementation was complicated by administrative and socio-political factors.

Modern Ukrainian legislation in the field of minority language rights has been analyzed, including the Law of Ukraine "On Ensuring the Functioning of the Ukrainian Language as the State Language," the Law "On National Minorities (Communities) of Ukraine," and relevant by-laws aimed at implementing language rights in practice. The main directions of state policy on supporting linguistic diversity and integrating international standards into the national legal system have been identified.

A comparative analysis of the historical experience of Czechoslovakia and contemporary Ukrainian practice has been conducted. Common and distinctive features in the legal regulation of minority language rights have been determined. It has been established that the effectiveness of the implementation of legislative guarantees largely depends on institutional mechanisms, staffing capacity, and resource provision.

It is concluded that improvement of the mechanisms for implementing minority language rights in Ukraine requires a systematic approach aimed at balancing state language policy with guarantees of linguistic identity and cultural development of national minorities in accordance with international standards.

Key words: language rights, national minorities, language policy, legislative protection, First Czechoslovak Republic, Ukraine, human rights, international standards.

Постановка проблеми. Забезпечення мовних прав національних меншин є одним із ключових аспектів сучасної системи захисту прав людини, оскільки мова виступає визначальним чинником збереження культурної ідентичності, етнічної самобутності та повноцінної участі громадян у суспільному житті. У багатонаціональних державах питання поєднання державної мовної політики з гарантіями мовної різноманітності набуває особливої актуальності та потребує комплексного правового врегулювання.

Історичний досвід Першої Чехословацької Республіки (1918–1938) демонструє прагнення міжвоєнної держави забезпечити баланс між принципом державної єдності та гарантіями культурно-мовної автономії національних меншин. Законодавство ЧСР передбачало можливість використання мов меншин у сфері освіти, адміністративного діловодства та публічного життя, однак практична реалізація цих прав нерідко ускладнювалася адміністративними обмеженнями, соціально-політичними суперечностями та нерівномірністю їхнього застосування на місцях.

Сучасна Україна, рухаючись у напрямку європейської інтеграції та імплементації міжнародних стандартів у сфері прав людини, формує комплексну систему правового забезпечення мовних прав національних меншин. Вона базується на положеннях національного законодавства та міжнародно-правових актів, зокрема Рамкової конвенції про захист національних меншин та Європейської хартії регіональних мов або мов меншин. Попри наявність розгалуженої нормативної бази, питання ефективної реалізації мовних прав національних меншин у практичній площині залишаються дискусійними та потребують наукового осмислення.

У цьому контексті актуальним є порівняльне дослідження законодавчого забезпечення мовних прав національних меншин у Першій Чехословацькій Республіці та сучасній Україні з метою виявлення спільних рис, відмінностей і ефективності механізмів їхньої реалізації. Такий аналіз дає змогу визначити напрями вдосконалення сучасної мовної політики та забезпечення прав національних меншин відповідно до європейських стандартів.

Метою дослідження є комплексний аналіз законодавчого забезпечення мовних прав національних меншин у Першій Чехословацькій Республіці та сучасній Україні з метою виявлення подібностей і відмінностей у підходах, а також оцінки ефективності механізмів реалізації цих прав.

Досягнення мети дослідження передбачає вирішення наступних завдань:

1. Виявити та систематизувати основні законодавчі положення щодо мовних прав нацменшин у Першій Чехословацькій Республіці.
2. Проаналізувати сучасне українське законодавство у сфері захисту мовних прав нацменшин.
3. Здійснити порівняльне дослідження історичного та сучасного досвіду, визначення ефективності застосування правових норм на практиці.

4. Сформулювати рекомендації щодо удосконалення механізмів захисту мовних прав національних меншин в Україні.

Стан опрацювання проблематики. Проблематика мовних прав національних меншин в історико-правовому контексті досліджувалася в працях як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Незважаючи на наявність окремих досліджень історичних та сучасних аспектів, порівняльний аналіз законодавчого забезпечення мовних прав національних меншин у Першій Чехословацькій Республіці та сучасній Україні залишається недостатньо розробленим, що і обумовлює актуальність даного дослідження.

Вклад основного матеріалу. Проблематика забезпечення прав національних меншин у Першій Чехословацькій Республіці становила важливу складову державної політики міжвоєнного періоду. Конституція Чехословаччини 1920 року закріплювала принцип рівності всіх громадян, незалежно від національної приналежності, та передбачала спеціальні гарантії для нацменшин у політичній, культурній та освітній сферах. Одним із ключових аспектів цих гарантії було право на використання рідної мови у сфері освіти, адміністративного діловодства та публічного спілкування.

Одним із найважливіших прав, наданих національним меншинам у міжвоєнний період у ЧСР, було мовне право. Необхідність регулювання цього права впливала зі складу населення країни, оскільки лише за умов проживання представників кількох національностей, які користуються різними мовами, виникає потреба врегулювання використання цих мов правовими нормами [7, с. 4]. Окрім національного складу населення, важливу роль для створення відповідної правової регламентації відігравали міжнародні зобов'язання щодо захисту меншин, які ЧСР була змушена прийняти.

Безпосередньо після утворення Республіки були так званою рецепційною нормою прийняті до чехословацького правового порядку австрійські правові акти, включно з регулюванням мовного права. Закон ч. 142/1867 р. (основний закон держави про загальні права громадян держави), який статтю 19 врегульовував мовне питання, залишався чинним аж до прийняття нового правового регулювання, оскільки Тимчасова Конституція 1918 року цим питанням не займалася [8]. Від 1920 року і до кінця існування ЧСР мовне право насамперед гарантувалося згаданим конституційним документом. Конституція покликала на конкретні принципи мовного права, що містилися в законі від 29 лютого 1920 р., ч. 122/1920, опублікованому у Збірнику законів і розпоряджень Чехословацької Республіки, відповідно до § 129 Конституційної хартії, яким встановлювалися принципи мовного права в Чехословацькій Республіці (мовний закон).

Крім зазначеного, регулювання мовного права містилося також у мовних постановах, що виконували сам мовний закон, а також у міжнародних джерелах, зокрема в Договорі між провідними державами та Чехословаччиною, підписаному в місті Сен-Жермен 10 вересня 1919 року. Поняття мовного права у зв'язку із захистом меншин трактувалося як права на користування певною мовою в публічному житті. У суб'єктивному сенсі його можна було розглядати як право користування мовою, що відрізнялася від державної, або як право громадянина на складання подання мовою певної національної меншини та обов'язок держави забезпечити прийняття і розгляд такого подання відповідними органами. В об'єктивному сенсі мовне право становило систему принципів і правил, на основі яких використовувалася певна мова. Мовне право визначалося як «сукупність правових норм, що регулюють усі відносини, які виникають із факту, що населення держави користується кількома мовами у взаємних контактах» [7, с. 4]. У рамках чехословацького правового порядку це була сукупність правових норм, що регулювали відносини населення з органами влади з мовного боку [7, с. 4].

Згідно з Конституцією 1920 року, національні меншини мали право організувати школи з викладанням рідною мовою, створювати культурні та освітні організації, брати участь у місцевих органах самоврядування. Шостий розділ Конституції «Захист національних, релігійно-конфесійних та расових меншин» «проголосував рівність громадян республіки перед законом без мовних, релігійних або расових відмінностей. ... зробив можливим здобуття освіти рідною мовою, передбачив отримання бюджетних грошей рівними частинами. Забороняв насильницьку асиміляцію. §128 гарантував громадянам право вільно вживати обрану ними мову в приватному і діловому спілкуванні, релігії, пресі, публікаціях або в громадських зборах» [6, с. 94–95]. Окремі закони регламентували використання мов у державних установах, визначали порядок навчання та видання підручників рідною мовою. Особлива увага приділялася німецькій, угорській, єврейській та українській (русинській) громадам, які становили значну частину населення держави.

Мовне право меншин вважалося індивідуальним правом, оскільки лише окремим особам, що належали до відповідної мовної меншини, могло бути надано мовне право [7, с. 57].

Щодо змісту мовного закону, було встановлено головну мову держави. Як державну, офіційну мову ЧСР було визначено чехословацьку мову, що використовувалася в судах, органах влади, установах та підприємствах.

Правила мовного права щодо національних та мовних меншин містилися в § 2 і наступних положеннях мовного закону. Було встановлено обов'язок судів і органів влади приймати подання від представників меншин їхньою мовою та розглядати їх не лише державною мовою, але й мовою подання [10]. Застосування цього права відбувалося за територіальним принципом [8]. Воно поширювалося лише на ті судові округи, де щонайменше 20 % населення становили громадяни іншої мовної належності [9]. Встановлений 20-відсотковий поріг вважався оптимальним компромісом для забезпечення мовних прав меншин.

За аналогічними умовами здійснювалося кримінальне провадження щодо осіб іншої мовної належності, а також забезпечувалося двомовне оформлення офіційних оголошень у відповідних округах. Право користування мовою меншини мало особистий характер і могло реалізовуватися також через представника – адвоката.

Застосування державної мови та мов меншин залежно від мовного складу населення призвело до формування одномовних, двомовних і багатомовних судових округів. Серед них існували чесько-німецькі, словацько-угорські, чехословацько-русинські та інші двомовні округи, а також окремі багатомовні території, зокрема на Підкарпатській Русі.

Ще одним важливим положенням для національних меншин був § 5 мовного закону, який регулював питання освіти і культури. У школах, створених для представників меншин, гарантувалося навчання їхньою мовою, що поширювалося і на діяльність культурних установ. Мовний закон також містив спеціальні положення щодо мовної ситуації на Підкарпатській Русі, надаючи місцевому сейму право самостійно врегульовувати мовне питання за умови збереження єдності держави [9].

Незважаючи на прогресивність законодавства, реалізація гарантій на практиці зіштовхувалася з певними труднощами. Адміністративні бар'єри, нестача кваліфікованих педагогів, недостатнє матеріально-технічне забезпечення шкіл та соціально-культурні напруження в регіонах впливали на ефективність застосування мовних прав. У низці випадків державні органи проявляли обмежену гнучкість у впровадженні норм, що ускладнювало доступ нацменшин до повного спектру гарантованих прав.

Право на використання рідної мови у Першій Чехословацькій Республіці розглядалося не лише як адміністративна норма, а як складова культурної та особистісної ідентичності громадян. Воно включало можливість навчання рідною мовою, доступ до культурних ресурсів та участь у публічному житті. Такий підхід наближений до сучасних міжнародних стандартів захисту прав нацменшин, що відображено у Рамковій конвенції про захист національних меншин та Європейській хартії регіональних мов або мов меншин.

Таким чином, історичний досвід Першої Чехословаччини демонструє спроби забезпечити комплексне право на мовну ідентичність, одночасно підтримуючи державну єдність. Аналіз цього досвіду є важливим для розуміння сучасних викликів у сфері мовної політики та захисту прав нацменшин в Україні.

Сучасна Україна, рухаючись у напрямку європейської інтеграції та дотримання міжнародних стандартів у сфері прав людини, забезпечує захист мовних прав національних меншин через комплексну систему нормативно-правових актів. Вона формується з урахуванням положень міжнародного права, зокрема Рамкової конвенції про захист національних меншин [5] та Європейської хартії регіональних мов або мов меншин [1], і спрямована на поєднання принципу державної мовної політики з гарантіями мовної самобутності етнічних спільнот.

Одним із ключових нормативних актів є Закон України № 2704-VIII від 25 квітня 2019 р. «Про забезпечення функціонування української мови як державної» [2], який визначає правові механізми використання мов національних меншин у різних сферах суспільного життя. Закон, утверджуючи пріоритет державної мови, одночасно закріплює можливості для реалізації мовних прав осіб, які належать до національних меншин.

Так, відповідно до статті 18 (п. 5) допускається поширення матеріалів передвиборної агітації мовами корінних народів і національних меншин за умови їхнього обов'язкового дублювання

державною мовою. Така норма забезпечує реалізацію політичних прав національних меншин і водночас гарантує функціонування державної мови у виборчому процесі.

Особливе місце в законі відведено сфері освіти. Стаття 21 передбачає гарантії використання мов національних меншин в освітньому процесі поряд із державною мовою, насамперед у дошкільній та початковій освіті. Право на навчання мовами національних меншин реалізується шляхом створення окремих класів (груп) у комунальних закладах освіти. Також гарантується можливість вивчення мови відповідної національної меншини в закладах загальної середньої освіти або через національні культурні товариства. У професійній, фаховій передвищій та вищій освіті передбачено можливість вивчення мов корінних народів і національних меншин як окремих дисциплін.

Закон регламентує використання мов національних меншин і в інших сферах суспільного життя. У галузі культури (ст. 23) передбачено можливість застосування мов корінних народів та національних меншин під час проведення культурних заходів, організованих відповідними спільнотами. У сфері книговидавництва (ст. 26) встановлено норму щодо обов'язкової частки видань державною мовою, яка становить не менше 50 %, однак ця вимога не поширюється на продукцію мовами національних меншин, що видається за рахунок державного та/або місцевих бюджетів. Особливості використання мов національних меншин визначено також у сфері публічних заходів (ст. 29), реклами (ст. 32), а також у питаннях найменування органів влади й комунальних підприємств (ст. 39) тощо.

Комплексне регулювання прав національних меншин закріплено в Законі України № 2827-IX від 13 грудня 2022 р. «Про національні меншини (спільноти) України» [3]. Документ визначає основні права, свободи та обов'язки осіб, які належать до національних меншин, і встановлює засади державної політики в цій сфері. Зокрема, стаття 5 гарантує право на «самоідентифікацію; свободу громадських об'єднань та мирних зібрань; свободу вираження поглядів і переконань, думки, слова, совісті та релігії; участь у політичному, економічному та соціальному житті; використання мови національної меншини (спільноти); освіти, зокрема мовами національних меншин (спільнот); збереження культурної самобутності національної меншини (спільноти)» [3]. Стаття 8 забезпечує право на вільне збирання, використання та поширення інформації мовою своєї національної меншини (спільноти) усно, письмово або в інший спосіб, а стаття 13 визначає державну політику щодо підтримки етнокультурної та мовної самобутності меншин, включно зі сприянням розвитку мов, яким загрожує зникнення.

Важливим кроком у практичній реалізації законодавчих норм стала Постанова Кабінету Міністрів України № 181 від 9 лютого 2024 р., якою затверджено Методологію використання мов національних меншин у населених пунктах їх традиційного проживання або компактного розселення. Документ визначає сфери, у яких за рішенням органів місцевого самоврядування можуть застосовуватися мови національних меншин, зокрема «у сфері надання топографічної інформації; написання офіційних назв на табличках (вивісках) органів місцевого самоврядування, комунальних підприємств; комунікації з органами влади; надання публічних послуг; надання медичної допомоги; поширення інформації для загального ознайомлення; надання соціальних послуг громадянам похилого віку та особам з інвалідністю» [4]. Методологія враховує демографічні та історичні чинники проживання національних меншин і створює механізми їхньої мовної інтеграції в публічний простір без порушення статусу державної мови.

Таким чином, сучасне українське законодавство формує цілісну систему гарантій мовних прав національних меншин, що поєднує принципи державної мовної політики, європейські стандарти захисту прав людини та потреби етнокультурного розвитку суспільства. Реалізація цих норм свідчить про прагнення України забезпечити баланс між консолідацією державної мови та підтримкою мовного різноманіття як важливої складової демократичного суспільства.

Порівняння двох систем показує, що історичний досвід Першої Чехословацької Республіки може слугувати уроком для сучасної політики: навіть наявність законодавчих гарантій не гарантує їхньої повної реалізації без належної організаційної підтримки та ресурсного забезпечення. Водночас, сучасна Україна має більш розвинену нормативну базу та механізми контролю, що створює потенціал для ефективного забезпечення прав нацменшин у мовній сфері, якщо будуть подолані адміністративні, кадрові та матеріальні бар'єри.

Мовна політика України спрямована на забезпечення державної мови та водночас гарантує права національних меншин на використання рідної мови в різних сферах суспільного життя.

Проте, незважаючи на наявність законодавчих норм, існує ряд практичних та теоретичних викликів:

1. Баланс між державною мовою та мовами меншин. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» визначає обов'язкове використання української мови у публічній сфері та освіті. Водночас законодавство забезпечує права нацменшин на освіту та культурну діяльність рідною мовою. Виклик полягає в досягненні ефективного поєднання цих двох напрямів, щоб забезпечити реалізацію прав всіх громадян без обмеження державних стандартів.

2. Практична реалізація мовних прав у сфері освіти. Закон «Про національні меншини» гарантує освіту рідною мовою, проте на практиці виникають труднощі: нестача педагогічних кадрів зі знанням мов меншин, обмежена кількість навчальних матеріалів, необхідність інтеграції державних освітніх стандартів. Реалізація цих прав потребує системного підходу та ресурсного забезпечення.

3. Адміністративні та організаційні бар'єри. Питання використання мов у державних органах, місцевому самоврядуванні, медичних та соціальних установах потребує чіткого регламентування. На практиці відсутність детальних правил створює виклики у забезпеченні доступу нацменшин до публічних послуг рідною мовою.

4. Відповідність міжнародним стандартам. Українське законодавство гарантує права нацменшин у мовній сфері, проте існує потреба у більш повній гармонізації з міжнародними стандартами, зокрема Рамковою конвенцією про захист національних меншин та Європейською хартією регіональних мов.

5. Інформаційно-цифрові аспекти. Виклики виникають і в цифровому середовищі: обмежений доступ до онлайн-ресурсів, державних сервісів та ЗМІ рідною мовою нацменшин, що потребує розробки спеціальних програм та механізмів підтримки.

Таким чином, сучасна мовна політика України формує правову базу для забезпечення мовних прав нацменшин, але ефективна реалізація цих прав потребує подолання організаційних, ресурсних та нормативних бар'єрів.

Висновки. Порівняльний аналіз законодавчого забезпечення мовних прав національних меншин у Першій Чехословацькій Республіці та сучасній Україні засвідчує, що в обох історичних контекстах мовні права розглядалися як важлива складова культурної ідентичності та засіб забезпечення рівності громадян незалежно від їхньої етнічної належності. Законодавство міжвоєнної Чехословаччини містило прогресивні на той час положення щодо використання мов національних меншин у сфері освіти, адміністративного діловодства та публічного життя, однак їхня реалізація часто обмежувалася адміністративними бар'єрами, кадровими та матеріальними труднощами.

Сучасне українське законодавство характеризується більш системним і деталізованим підходом до регулювання мовних прав національних меншин. Воно враховує міжнародні стандарти захисту прав людини, передбачає комплексні гарантії використання мов національних меншин у сфері освіти, культури, інформації та публічних послуг, а також встановлює механізми державної підтримки мовного різноманіття. Водночас ефективність реалізації цих норм значною мірою залежить від належного організаційного, кадрового та фінансового забезпечення, а також від послідовності державної політики у сфері мовних прав.

Досвід Першої Чехословацької Республіки свідчить, що наявність законодавчих гарантій самостійно не забезпечує повної реалізації без належних інституційних механізмів і ресурсної підтримки. Для сучасної України важливим є забезпечення балансу між утвердженням державної мови як чинника національної консолідації та гарантуванням мовних прав національних меншин відповідно до міжнародних стандартів.

Таким чином, удосконалення механізмів реалізації мовних прав національних меншин в Україні потребує системного підходу, що поєднує розвиток нормативної бази, ефективну практику її застосування та інтеграцію міжнародних стандартів у національну правову систему.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Європейська хартія регіональних мов або мов меншин (European Charter for Regional or Minority Languages). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_014#Text.
2. Закон України № 2704-VIII від 25.04.2019 р. «Про забезпечення функціонування української мови як державної». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>.

3. Закон України № 2827-IX від 13.12.2022 р. «Про національні меншини (спільноти) України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2827-20?find=1&text=%D0%BC%D0%BE%D0%B2#Text>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України № 181 від 09.02.2024 р. «Про затвердження Методології використання мов національних меншин (спільнот) України в населених пунктах, в яких традиційно проживають особи, які належать до національних меншин (спільнот) України, або в яких такі особи складають значну частину населення». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/181-2024-%D0%BF#Text>.
5. Рамкова конвенція про захист національних меншин (Framework Convention for the Protection of National Minorities). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_055#Text.
6. Фединець, Ч., & Черничко, С. (2023). До питання мовної політики та мовного планування на Закарпатті в період першої Чехословацької Республіки. *Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica*, 2(2), 92–119. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6726/2023-2-92-119>.
7. Horáček C. Jazykové právo Československé republiky. Praha: Nákladem knihovny sborníku věd právních a státních. 1928.
8. Tauchen J. K některým otázkám právní úpravy jazykového práva v první ČSR z německého pohledu. In *Dny práva – 2008 – Days of Law*. Brno: Masarykova univerzita, 2008.
9. Zákon ze dne 29. Února 1920 č. 122 Sb. z a n. podle § 129 ústavní listiny, jímž se stanoví zásady jazykového práva v republice Československé.
10. Zpráva ústavního výboru o osnově zákona, jímž se stanoví zásady jazykového práva v republice Československé (tisk č. 2442 z roku 1920). URL: http://www.psp.cz/eknih/1918ns/ps/tisky/T2442_00.htm.

Дата першого надходження рукопису до видання: 22.01.2026
Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 20.02.2026
Дата публікації: 05.03.2026

© Цуґа Ю.Ю., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0